

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod* velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24-	v upravnemu prejeman:	K 22-
celo leto	12-	celo leto	11-
pol leta	6-	četrt leta	5:50
na mesec	2-	na mesec	1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafeva ulica št. 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 34.

Inšeracija vrati dan zvodenje in zveznemu redilju in praznik.

Inserati veljajo: petek po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat po 10 vin. Pri večjih insercijskih dogovorih.

Upravnemu naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Pomembna Slovenska vojna 50 včasov.

Na pismena naročila brez istodobne vposiljave zveznemu se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

Slovenski Narod* velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25-
pol leta	13-
četrt leta	6:50
na mesec	2:30

K 28-

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto K 30-

Vprašanjem glede insercijskih dogovorov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnemu: Knafeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Someščanje! Volilci!

Ošabna klerikalna večina računa, da kar naenkrat tudi čez belo Ljubljano leže črna tema. Toda zmotila se je! Prezrla je, da še stojite na braniku Vi, zavedni meščanji ljubljanski, ki nikakor ne boste dopustili, da bi Ljubljana, to ognjišče našega narodnega gibanja, izgubila svoj narodni in napredni značaj.

Someščanje! Zopet stojimo pred dopolnilnimi volitvami za občinski svet. Ne dajte se motiti po baharijah in praznih obljudbah klerikalne stranke! Stopite mnogoštevilno na volišče ter oddajte svoje glasove narodno-naprednim kandidatom, ki so sposobni voditi upravo našega mesta in so to — razen enega — z dosedanjim svojim sodelovanjem v občinskem svetu že sijajno dokazali.

Nemci nas zavidajo, da je vzrastla moderna Ljubljana, ki je lepa, kot so njihova velika provincialna mesta; Slovenci pa, ki se še količaj zavestajo svoje narodnosti, vsi brez izjeme s ponosom gledajo na svojo stolico. Posebno ponosni ste na to lahko Vi, someščanje; saj so možje, katerim zaupate že leta mestno gospodarstvo, **Vaši izvoljeni, današnja Ljubljana je prizadevanje Vaše stranke, delo Vaših mož.**

Napredni volilci so doslej odločali o usodi bele Ljubljane. Tako bodo tudi v bodoče!

Naši kandidati so:

V III. volilnem razredu, ki voli dne 18. aprila:

Josip Kozak.

hišni posestnik in mesarski mojster.

Fran Mally.

tvorničar in hišni posestnik.

Pavel Kobler.

c. kr. nadinžener tobačne tovarne.

V II. volilnem razredu, ki voli dne 20. aprila:

Ivan Hribar.

ravnatelj banke „Slavije“ in hišni posestnik.

dr. Danilo Majaron.

odvetnik.

Karel Sajovic.

kontrolor južne železnice.

dr. Ivan Tavčar.

odvetnik in hišni posestnik.

V I. volilnem razredu, ki voli dne 22. aprila:

Josip Lenče.

hišni posestnik in veletržec.

Ilija Predovič.

hišni posestnik in veletržec.

dr. Karel Triller.

odvetnik in hišni posestnik.

Ubald pl. Trnkóczy.

lekarnar, hišni posestnik in predsednik Mestne hranilnice.

V Ljubljani, dne 6. aprila 1910.

Živrljevalni odbor narodno-napredne stranke.

LISTEK.

Sestri.

Ljubljanska povest; spisal K Modic.
(Dalje.)

Angela je stanovala v prvem nadstropju svoje hiše. Tri večje sobe je imela na razpolaganje in eno malo. Zanjo in za sestro je bilo to preveč. To prostorno stanovanje je samo povečevalo njeni zapuščenosti. V mraku, kadar je z rokami, prekržanimi nad prsi stopala sprejaha se po teh sobah se je čudila sama sebi, da je ni strah.

V pritličju njene hiše stanujejoči ljudje so ji večkrat svetovali, naj kažejo svojo oddo. Dolgo časa se ni hotela s to mislijo sprizazniti. Bila je sveta in ljudi tako odvajena, da se je bala vzeti tujega človeka v svoje stanovanje. Toda počasi jo je prevzemalo mnenje, da bi morda njeni življjenje le ne bilo takoj dolgočasno, če bi imela človeka, ki bi moral zanj kolikor toliko skrbeti, oskrboval njenovo obleko in njegovo perilo in s katerim bi se mogla vsaj sem in tja nekoliko pomeniti.

Konec tega premišljevanja je bil, da je glavni dnevnik nekega dne priobčil inserat. »Lepo meblovana mesečna soba s separiranim vhodom

se odda v — ovih ulicah. Naslov se izve v upravnemu.

Časniško oznanilo je imelo uspeh. Različni ljudje so prišli gledati sobo, ki jo je Angela prav prijazno priredila, a eden ni Angeli ugajal, drugemu ni bila všeč soba; ta je menil, da je soba v tako zapuščeni ulici predraga, oni se je pritožili, da nima pravega razgleda, tretji, se je spodbudil nad revnimi ljudmi, ki so stanovali v hiši in v sosedstvini, četrti, da nima klavirja na razpolaganje.

Eden je celo samo vprašal, če more sobo dobiti, ne da bi v njej prebival, nego da bi imel tam ljubavne sestanke. Ta je najhitreje opravil, a moral je biti brezstuden grešnik, ker se je ogorčenemu odgovoru »blagorodne gospodinje« samo porogljivo smejal.

Končno pa je prišel eden, katemu bi bila Angela oddala sobo tudi zastonji, samo če bi jo hotel vzeti. V tem trenutku, ko je prestopil prag njenega stanovanja, je nekaj zavalovalo v njeni notranjosti, kar ji je vzelo mir, sapo in vid. Nič ni vedela, kaj se je zgodilo in ko je bil mož že davno odšel, si Angela še ni bila na jasnom, ali je svojo sobo odala ali ne.

Še počasi, po več urah je zamogla zbrati svoje misli in se spomniti na posamečnosti. Zdaj si je bila tudi svestra, da je igrala pravzaprav tako komično vlogo.

»Kaj mi je neki bilov, se je

vpraševala še vedno zbegana. »Niti najpotrebnejšega nisem mogla govoriti. Molče sem mu pokazala sobo, molče sem stala pri vrati in čakala, da si jo ogleda. Ali je kaj vpraševal, ali je imel kakake posebne želje?«

Zamislila se je, a spomniti se ni mogla.

»Samo toliko vem, da je sobo najel in da se jutri semkaj preseli. Kdo je — kaj je — še vprašala ga nisem.«

Angela si svojega vedenja ni mogla raztolmačiti, a eno je čutila: da bi ji bilo neskončno žal, če bi si tujec premislil in bi ne prišel stanovati v njeno sobo.

Naslednji dan je postrešček pripeljal več kovčev in zabojev in popoldan je prišel tudi novi najemnik. Angela je bila zdaj mirna in sprejela ga je gravitacično z resnobo, kakor pristoja hišni posestnici in davkopalčevalki.

Zdaj je Angela tudi izvedela, kdo je njen najemnik.

»Komisar Anton Trdina, rojen v Ljubljani, 39 let star, samskega stanu.« To ji je ostalo v spominu, ko ji je novi najemnik izročil zglaševalni listek.

Trdina je vse popoldne posevetil urejevanju najete sobe. Angela mu je pa ponudila svojo postrežnico, da bi mu pomagala, toda Trdina je to odklonil, če da ima rad vse urejeno po svojem okusu in da najraje vse sam opravi.

»Veste, gospodinica, je rekel Trdina, Ibsen ali Konfucij ali pa eden izmed sedmih grških modrijanov je rekel, da naj bo človek kolikor je le mogoče neodvisen od drugih ljudij in da si na raje sam čevlje snaži, kakor da bi čakal in se zanašal na druge. Snaženje čevljev in obleke bom sicer prepustil vaši postrežnici, drugo bom pa vse sam opravil.«

To je bilo prav prijazno povedano, a tako, da je Angela vendar hitro zaprla vrata in pustila Trdino samega v njegovih sobah.

Ves popoldan je Trdina urejeval svojo sobo. Ko je zvečer šel z doma, je Angelo premagala radovednost in šla je gledati »če je gospodu že kaj preskrbeti«, kakor da dejala postrežnica. Ker je bila tudi postrežnica radovednega značaja je sledila Angeli v Trdinovo sobo.

Z začudenimi pogledi sta se ozirali obe po veliki sobi, ki je bila vsa premenjena, dasi je pohištvo stalno tam kakor poprej. Po zidovih so visele lepe slike, barvotiski, s katerimi so bile prej okrašene, pa so stali pri vrati. Na starikavi veliki pisalni mizi so bile razpostavljene lepo vezane knjige in poleg njih okvirji različne fotografije. Angela jih je preletela z enim samim pogledom in nekako dobro ji je delo, da so fotografije predstavljale same možke in eno staro dame.

Postrežnica, ki svoje radovednosti ni mogla krotiti in se tudi pred Angelo ni nič ženirala, je med tem odpirala obe omari in se čudila množini vsakovrstnih oblek in veliki zalogi finega perila.

»Ta pa mora dosti izdati za obliko in za perilo,« je menila potrežnica. Najbrž je velik babjak in misli, da bo semkaj vlačil ženske.«

Postrežnica je bila starata izkušena ženska, ki je mnogo videla in doživelila in je načeloma imela vseh ljudeh in zlasti o moških najslabše mnenje.

»Pa vendar ne,« je plaho zaklicala Angela, čuvši grdo domnevanje svoje postrežnice. »To bi bilo strašno.«

»Kaj še,« je trdo in jezno ugovarjala postrežnica. »Moški so vsemi enaki; kdor je slab oblečen, je pijane, kdor je dobro oblečen pa babjak.«

Angela je že dolgo poznala vse variacije te pesni svoje postrežnice, kajti slišala je to že neštetokrat. A prej se ji ni nikdar zdelo, da utegne v tej sodbi biti vendar iskrica reamic; zdaj pa, ko se je ozrla po tej sobi, jo je spretelela slutnja, da mora njen najemnik imeti nekaj na sebi, kar mu daje veliko moč nad ženskimi srci, in da mora ta njen najemnik imeti posebno nagnjenje do žensk.«

(Daleko prihodnje)

Slovenska enota.

Skupna organizacija slovanskih strank v dunajskem parlamentu, »Slovenska Enota« ni ravno ideal parlamentarne združitve in tudi ne more biti, ker so v njej združene stranke, ki imajo kaj različne programe in stremljenja in celo v takšnem oziru niso vselej edine. Veže jih pravzaprav le nasprotje proti sedanju slovanskim narodom sovražnemu sistemu in želja, uveljaviti nov sistem, ki bo vsem narodom enako pravičen.

Sprši takih razmer je pač ob sebi umevno, da je uspešno delo »Slovenske Enote« mogoče le, ako vse stranke svoje specijalne težnje in ambicije skupni koristi na ljubo postavijo v ozadje in če se glede vsega postopanja v stvarnem in v takšnem oziru lojalno med seboj porazumejo. Lojalnost, odkritostnost in zvestoba — to morajo biti temelji skupnemu delu.

Zal, da je treba priznati, da so se primerili v času, odkar traja boj proti Bienerthovemu sistemu, že nekateri slučaji, ki svedočijo, da v »Slovenski Enoti« ni vse tako, kakor bi morelo biti. Specijalno slovenski klerikale so opetovano pokazali, da imajo o lojalnosti in zvestobi precej več pojmje, kakor tisti klijent, o katerem je dr. Susteršič na mariborskem shodu z zadoščenjem povedal, da so ga v Novem mestu obesili.

Zdaj kroži vest, ki jo bo treba na pristojnem mestu vsekakor pojasniti, kajti ta vest prihaja iz serioznega vira, in če je resnična, meče jaka žalostno luč na razmere v »Slovenski Enoti«.

Brezjavno se poroča, da piše »Czas«: »Med poslancema Udržalom in dr. Susteršičem je sklenjen in zapisan dogovor, po katerem smeta Susteršič in Udržal dosedanje, med njima dogovorjeno taktiko sprememni, samo če se o tem porazumeta in sta oba v to privolila. Oba sta v slučaju spremembe ministrstva vezana, postopati dogovorno. Sklenjen je tudi dogovor glede novih volitev.« — »Czas« pripominja, da mora ta dogovor ovirati svobodno sklepanje in svobodno gibanje »Slovenske Enote« in je vsekakdo škodljiv, toliko bolj, ker vlada v »Slovenski Enoti« glede bodoče taktike vse prej, kakor enotno naziranje. En del »Slovenske Enote« sodi, da nikakor ni dognano, da nikakor ni najboljja takтика, izpostavljeni se gotovim ali skoraj gotovim porazom.

Tako »Czas«, bistvo njegovega poročila je, da sta Udržal in Susteršič sklenila pismen pakt glede svojega postopanja v vseh slučajih, in da sta ta pakt sklenila, ne da bi se bila preje porazumela z drugimi strankami »Slovenske Enote«. Kdor hoče spoznati ves pomen tega pakta, mora uvaževati, da je uspešno delo »Slovenske Enote« pač samo mogoče, če se vse v njej združene stranke glede posamičnih vprašanj zedinijo.

Ako je res sklenjen tak dogovor med Udržalom in Susteršičem, ima ta dogovor očitno ost proti »Slovenski Enoti«, in ima vsekakdo nekaj zahrtnjatega na sebi.

Za sedaj se hočemo vzdržati na daljnega pretresanja tega dogodka in hočemo počakati, kaj poreče »Slovenska Enota«.

Dobjol'ne deželnozborske volitve na Gorškem.

Napredni kandidat za volitev iz trgov in mest, ki bo dne 17. t. m., je Andrej Gabršček. Klerikale imajo tudi že kandidata, in sicer so proglašili veleposestnika in župana v Sv. Križu na Vipavskem Tomaža Mrevlje za svojega kandidata. Mrevlje je pač znan v Sv. Križu, kjer županuje, drugodi pa ga ne poznajo nič, dočim poznajo A. Gabrščeka vsi tržani in vedo ceniti njegovo veliko politično delo na Goriškem. V Sv. Križu je dobil pri zadnji volitvi Gabršček več glasov kakor klerikalni kandidat. Kakor se vidi, je klerikalna stranka prav nalač izbrala kandidata v Sv. Križu v nadi, da bi potegnil nase Mrevlje kot župan vse volile; klerikale bi radi videli tudi tržane drugodi naveličane vedenih volitev, tako da bi smuknili oni iz teh volitev z Mrevljetom kot poslancem. Ali prepričani smo, da vedeni volilci po trgih in mestih, kaj je njihova dolžnost in disciplina ter da ne bodo dajali prednosti nesposobnemu Mrevljetu pred Gabrščkom. Volilci v trgih pač nastopijo kot zreli možje ter pojdejo volit še v večjem številu, kot zadnjih Andreja Gabrščka, vpoštovajoč, kako je potreben Gabršček v deželnem zbornu, posebno v današnjih časih.

Kraščevi so izvolili dr. Gregorina, trije pošljijo Gabrščeku v deželni zbor in veleposestniki se tudi zedinijo za 3 sposobne možje, tako da privedejo nadomestne volitve v go-

riški deželni zbor 5 moč, ki bodo tam na svojem mestu pravili zastopniki interesov goriških Slovencev.

Na adreso c. hr. Šolskih oblastev!

Pri ljudski šoli na Krki v političnem okraju Litija vladajo take razmere, kakršne menda nikjer drugod; razmere, ki v jako čudno luč postavljajo one organe, katerim je poverjena skrb za šolo, njen ugled in njene koristi. Videti je, kakor bi ne bilo nobene oblasti več in da smejo gotove osebe počenjati s šolo, kar koli se jim poljubi. Pri tem se prezirajo tozadevni državni in deželni zakoni in ministerjski ukazi, da človeku ne hote prihaja na misel, da živimo v brezpravnici, demoralizirani državi. Nočem reči in ne trdim, da se goditi v vednostjo c. kr. oblastev, katerim morda to ni znano, resnica pa je, da imata krajni šolski svet in krajni šolski nadzornik to na svoji vesti. V dokaz naj navedem sledeč:

Paragraf 4. zakona z dne 9. marca 1879. leta, dež. zak. št. 13 med drugim določa, da ima krajni šolski svet skrbeti, da se izpolnjuje šolski zakoni in ukazi višjih šolskih oblastev in da se šolstvo primerno uredi po teh zakonih in ukazih, ter da ima posebno skrb imeti za šolsko poslopje, šolsko orodje itd. Vsled tege bi moral krajni šolski svet glede na to, da bi se strogo izpolnjeval § 29. min. ukaza z dne 20. avgusta 1870. leta št. 7648 in ako bi šolski voditelj preziral tozadevne zakone in ukaze, bi moral krajni šolski svet poskrbeti, da bi se dotični zakoni in ukazi izpolnjevali.

Toda — kako je v resnici? Šola, katera bi se morala po zakonu rabiti samo v učne namene je postala praveata telovadnica in gledališče. Skoro vsako nedeljo razbijajo po njej telovadci »Orli«, da se razlega po vasi. Da zamorejo po šoli ekskserati, zrinejo šolske klopi vselej v kak kot ali jih zneso na hodnik. To se godi skoro vsako nedeljo in tudi večkrat med tednom. Skoro vso zimo so vsak večer kurili v šolski peči in ni bilo videti, da bi bili drva s sabo prinesli. Kje so jih vzel mi ni znano, pač pa se drv sedaj vsako leto v šoli več porabi. V I. razredu (telovadnici, ozir, gledališču) so razbita vrata, kar se je opazilo po zadnji gledališki predstavi; peče, kakor se čuje, poškodovan; šolske klopi, pred nekaj leti nove, so vse izbrabljeni; šolska soba sama pa izgleda kakor bi bila kaka kovačnica, tako je zakajena. In to vse se godi že par let ne da bi se od kompetentne strani kaj ukenilo, da bi se tem kričečim razmeram v okom prišlo.

Vem, da sem s tem zadel v sršnje novo gnezdo in da budem zoper predmet strastnim napadom v »Domoljubcu«, toda to me ne moti, pač bi pa želeti v interesu davkopalčevalcev, da se tem kričečim razmeram prišoli naredi ženk konec, kar je tudi želja večine občanov, ki pa, boje je se terorizma, molče k temu, dasravno jih tare jeza.

Pričakovalo se je, da bude prisel na površje drug krajni šolski svet, kateri naj bi odpravil te turške razmere pri šoli, a razsodba c. kr. ministristva za uk in bogičastje je provzročila, da bodo našo občino, katera plačuje ogromno večino vseh šolskih stroškov, majorizirale sosednje občine in izbrale zastopnike v krajni šolski svet, brez ozira, je li to naši občini prav ali ne. Razsodba mi je nerazumljiva a vzdržujem se vseake kritike, ker bode že c. kr. upravo sodišče razsodilo, na kateri strani je pravica.

Meročajnim faktorjem pa k sklepnu toplo priporočam, da se zavzamejo za koristi in ugled šole in da skrenejo vse potrebno, da nastalo škodo poravnajo krivci, kateri so jo provzročili. To zahteva ugled zakona, pred katereim moramo biti enakovpravni brez vseh privilegijev. »Justitia fundamentum regnum« so besede, katere so zapisane nad prvo naločjo v državi in nujno bi bilo želeti, da bi bil vsak prepričan, da se ta zlati rek tudi povsod izpolnjuje.

Krka, 11. aprila 1910.

Josip Boršnik.

Cirilmetodarsko narodnoščivo.

Pod tem naslovom poroča »Slovenec«, da je postal v Prevaljih na Koroskem ustanovni član »pobožne slovenske« Ciril-Metodove podružnice znani kandidat nemškonacionalne stranke. Stajercianec in svobodomislec Pustov. G. kaplan Štritofer je prav dobro, komu se je storila krivica. Sam je pravil družbinemu potovalnemu učitelju, da se kaže g. župan Pustov vernega kristjana, ki zahaja redno k mašam in k spovedi, tako da je g. župnik že opozarjal g. kaplana, naj se ne piše v časopise

proti g. Pustovu, češ, da je dober krčanski moč. Ta razgovor bi se ne bil nikoli porabil v javnosti, aki bi »Slovenec« s tem, da proglaša g. Pustova za svobodomislec, ne kazal zlobnega namena, diskreditirati Ciril-Metodovo družbo. Nadaljnja pisava pa tudi izdaja kot pisca imenovnega g. kaplana, ker na shodu niso bilo nikogar drugega, ki bi bil zmožen in naklonjen za »Slovenec«. Kako more trdititi dopisnik, da pišeta »Slov. Branik« potovana nčitela, ko noben govornik na shodu niti omenil ni lista niti sotrudništva!

Da se je na shodu povdarjalo, da je družba nestrankarska in imaverškonarodni program, to pa je tudi resnica. Dopisnik je imel lepo priliko na shodu ugovarjati, aki bi si bil upal to trditve ovreči. Toda nazaj h g. Pustovu! Zakaj se je g. župan udeležil shoda ter pristopil kot ustanovnik, to je njegova prosta volja. S tem je pokazal, da ima več narodnega čuta, kakor g. kaplan, ki je pač prišel na shod, a ni hotel pristopiti. Morda mu je ravno županova nepričakovana požrtvovalnost zmešala račune.

Da je g. župan dober katoličan, to je priznal g. kaplan sam. Sedaj pa se še pokaže požrtvovalnega za narodno stvar! Kje pa še ostane potem orožje proti njemu!

Mi ne mislimo g. Pustova zagovarjati, ker ne vemo, ali se kaže tudi v drugih delih narodnega. Govorova pa je, da z napadi si slovenska stvar ne bo pridobivala pristašev. Ako je mož na pravi poti, čemu mu jo zapirati z napadi. S tem, da je pristopil k Ciril-Metodovi podružnici, ga še ne smatrano za svojega. To pokaže šele bodočnost. Vsekakor pa se je pokazal plemenitejšega, kakor tisti, ki pride na shod, a pristop odkloni. G. dopisnik naj pove, ali sta se govornika na shodu kaj ozirala na navzočnost g. Pustova, ki je po dopisnikovem zatrjevanju nemškar. Brez vsakega ozira sta bila nemškarstvo, da je še g. kaplan pritrjeval. G. dopisniku je tudi znano, zakaj se je v poročilu med 10 ustanovniki prevaležni podružnici ravno g. Pustov z imenom navedel.

Ker je bilo to nekaj nepričakovane po dosedanjem pisavi proti njemu ter bi bili preje pričakovali g. kaplana na med ustanovniki. Dač bog, da ostane g. Pustov i nadalje zvest temu svojemu koraku. S tem najlaglje ovrže vse napade.

„Slovenski Narod“ pred sodiščem!

V 58. št. našega lista smo bili dobesedno ponatisnili iz graškega lista »Mitteilungen des Vereines Südmark« oklic, v katerem se pozivajo Nemeči, da naj podpirajo edino nemško rokodelstvo, nemško obrt in nemško trgovino. V št. 68. »Slov. Naroda« smo priobčili podzaglavjem: »Ali bo veljala dvojna mera?« najprej doslovni prevod dotičnega oklicja, potem pa s to edino spremembou, da smo povsod nadomestili besedo »nemški« z besedo »slovenski« in »Nemeč« z besedo »Slovenec«. Zdaj pa si oglejmo postopanje c. kr. državnega pravdila v deželniščem razpravljanju o naši pritožbi.

Zopet vznemirjenje.

»Naj torej končam. Postopanje

državnega pravnika je na vsak način čudno. Dejstvo je, da je nemški

oklic pustil pri miru, dočim je slovenskega konfisciral. Če prvi ni kazniv, tudi drugi ni.

Sodni dvor naj pritožbi ugodi in razsodili razveljaviti.«

Državni pravnik povdarja, da ne sme segati v delokrog drugih državnih pravnikov, zato ni mogel konfiscirati nemškega oklica in doslovnega prevoda tistega oklica v »Slov. Narodu«, pač pa je moral konfiscirati spremembni prevod, ki je očiten poziv na bojkot.

Urednik Pustoslemšek priznava, da se nahaja državni pravnik v zelo mučnem položaju. Nato se pa sodni dvor ne sme ozirati, kajti avstrijski zakoni so menda veljavni za vse državljane. Pokaže naj se, da smo pred zakonom vsi enaki. Kar ni bilo konfiscirano v Gradeu, tisto tudi ne sme biti konfiscirano v Ljubljani.

Po daljšem posvetovanju razglasiti predsednik razsodbo, s katero se pritožbi ugodi, razveljaviti zaplemba.

Razlogi: V konfiscirani notici ne vidi sodišče nikakega poziva k bojkotu v nemškega oklica v sovražnostim proti drugemu narodu. V notici se samo pozivajo Slovenci, naj podpirajo svoje ljudi; o pozivu na bojkot Nemcev ni nikakega sledu.

Državni pravnik se je proti razsodbi pritožil.

Da pravica zmagati tudi brez pravnega zastopnika. Čudim se državnega pravnika rahločnosti, ki jo je pokazal z zaplembom navedene notice, že bolj pa se čudim, da ni bil čisto nič rahločuten takrat, ko je čital v številki 58. »Slov. Naroda« nemški oklic. Če vsebuje notico, priobčena v 68. številki »Slov. Naroda« kako prečno dejanje, potem vsebuje oklic v številki 58. prav gotovo ravno takšno prečno dejanje. Če državni pravnik ni našel v nemškem oklicu ščuvanja k bojkotu slovenskih trgovcev, kako je mogel potem v dobesedno prevedenem slovenskem oklicu zaslediti poziv k bojkotu nemških trgovcev. Ta nagla spremembra v naziranju državnega pravnika je tako čuden pojav.

Oklic v imenovanem graškem listu je bil gotovo cenzuriran, vendar državno pravdinstvo v Gradeu ni našlo povoda, da bi ga zasezgal. Omenjeno list dohaja tudi v Ljubljano v več izvodih in v kazini leži skoro na vsaki mizi, vendar list tudi v Ljubljani ni bil konfisciran. Recimo pa, da državno pravdinstvo oklica v »Mitteilungen des Vereines Südmark« ni čitalo, ga je prav gotovo čital v številki 58. »Slov. Naroda«. In državno pravdinstvo v Ljubljani ni smatralo za potrebno, da bi dotični oklic konfisciralo.

Ko smo prevedli kakih 14 dni pozneje dotični oklic doslovno na slovenski jezik ter ga priobčili v številki 68. »Slov. Naroda«, ni državno pravdinstvo še vedno imelo nikakega vzroka za zaplemba, našlo je pa tak vzrok takoj, ko smo v oklicu zamenjali besedo »nemški« z besedo »slovenski« in »Nemeč« z besedo »Slovenec«.

Tako postopanje mora na vsakega človeka napraviti utis, da smatra pravdinstvo del takojšnjega prebivalstva za sakrosanktnega, proti drugemu delu pa postopa z neizproso krvoljostjo.«

Pri teh besedah se polasti visokega sodnega dvora in državnega pravnika veliko vznemirjenje. Predsednik opomni govornika, laj se ne oddaljuje od predmeta.

»Če je hotelo državno pravdinstvo pokazati svojo nepristranost, potem bi moral konfiscirati vse.

Ako državno pravdinstvo v Gradeu ni našlo nikakega vzroka za zaplemba, potem tudi državno pravdinstvo v Ljubljani ni imelo prav nobenega vzroka, da je zaplenil notico v 68. številki »Slov. Naroda«.

Tako postopanje napravljeno očividno na vso javnost utis, da se hoče meriti z dvojno mero. To pa goni v interesu justice. Nihče ne more imeti zaupanja do oblasti, aki postopajo drugače, kadar se gre za Nemce, drugače pa, kadar se gre za Slovence. Kako morete zahtevati, da bi ljudstvo imelo zaupanje v državne oblasti, aki postopate tako čudno?«

Zopet vznemirjenje.

»Naj torej končam. Postopanje državnega pravnika je na vsak način čudno. Dejstvo je, da je nemški

oklic pustil pri miru, dočim je slovenskega konfisciral. Če prvi ni kazniv, tudi drugi ni.

Sodni dvor naj pritožbi ugodi in razsodili razveljaviti.«

Državni pravnik

uradno se je dognalo, da dolični organ svojega dejanja ni izvršil tedaj, kakor je to »Slovenec« trdil, tako, da nadzorstvenih instanc ne zadeva nobena, absolutno nobena krivda. V slučaju patra Fridolina v cerkvenem semenišču v Gorici, je bila stvar vse drugačna. Tudi tam je bil nadškof tako malo krv patrovega dejanja, kakor ljubljanski župan v tem slučaju — a tam je patru Fridolinu bila **dana prilika**, storiti svoja zločinstva, v Zatišju pa obojenemu učitelju taka prilika ni bila **dana**, nego si jo je **zvijačeno pridobil**. To pa je bistveno na celi stvari. Sicer pa naj le goni »Slovenec« svojo lajno — v kratkem mu bomo že prišli s stvarmi, da bo kar zjal!

+ **Zeleniška vest.** Revident g. Florjan Kožuh v Boh. Bistrici je imenovan nadrevidentom.

+ **Iz šolske službe.** Mesto na dopustu se nahajajoče učiteljice Ane Romih-Schmidinger pride v Krško učiteljico Justino Goslar. Iz istega vzroka pride v Senožeče dosedanja suplentinja v Cerkjah, Marija Tavčar na mesto učiteljice Katarine Smrd.

— **Za Ciril - Metodov obrambni sklad** so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg. 657. Ema Šentak, Vrantsko (plačala 200 K); 658. Širje slovenski zeleničarji v Trstu; 659. Okrajna posojilnica v Kobaridu (plačala 200 krov); 660. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Rocolu pri Trstu (plačala 50 K); 661. Občni zbor moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Št. Peter v Ljubljani (plačal 41 K); 662. dr. Gustav Gregorin v Trstu (plačal 200 K); 663. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Skedenju pri Trstu (plačala 50 K); 664. Podružnica Kozje (plačala 200 K); 665. Gospodarsko in napredno društvo za Št. Jakobski okraj v Ljubljani (plačalo 50 K).

— »Slovencu« v tolažo bodi povadan, da se Ciril - Metodovim podružnicam na deželi ni prav nič zadele slabo goditi, temeč še ni podružnična organizacija nikoli tako jepo uspevala, kakor ravno sedaj po brezvestni gonji proti družbi. Neprestano se ustavljajo nove podružnice, pa tudi stare se vrlo gibljejo ter zbirajo v svoje okrilje vse, kar po deželi narodno čuti. Tista slovenska krščanska dekleta, ki so baje začela prav odločen boj zoper Cirilmotodarstvo, pa itak za družbo nikoli niente star storila niso, tudi takrat ne, ko so vodili družbo skoraj sami duhovniki. Večina teh deklet se je namreč ponašala s svojim krščanskim dežljivom že pred 15 in 20 leti.

— Napredno politično in izobraževalno društvo za Kolizejski okraj priredi ob priliki otvorite vrta v restavraciji »Novega sveta« (last g. Horšeta) na binkoštni nedeljo, dne 15. maja (v slučaju neugodnega vremena pa na binkoštni ponedeljek) vrtno veselico, spojeno z keglanjem na dobitke. Keglanje se prične 1. maja Natančne podrobnosti sledi.

— **Odgovor na podlost tuk, klerikalnega dnevnika.** Gospodom krog tega lista je znano, da je dr. Josip Mandič, predsednik N. D. O. v Trstu, nevarno obolel. V takem slučaju klone vsaka politična strast in navadno človekoljubje zahteva, da se trencha z zlobnimi napadi na bolnišca. Po tem načelu se ravnajo poštne žurnalisti. Ker pa osebe, ki pišejo na katoliški dnevnik, ne pojmiro humanitete in divje napadajo tega za slovensko delavstvo velezaslužnega moža, razvidimo, da se sami ne ravnajo po nauku »Ljubi svojega bližnjega«, ki ga oznanjajo drugim. V imenu narodnega delavstva z najboljšim preizrom konstatiramo pred slovensko javnostjo to krščansko dejanje, dr. Mandiču pa želimo skorajšče okrevanje, da bo ohranjen svoji družini in narodnemu delavstvu. Za dotor N. D. O. v Ljubljani: Rudolf Juvan, Anton Koder, Slavoj Škerlj.

— **Koncert »Glashene Matice«.** Na ponovljenem koncertu dne 19. aprila bodo nastopne izpremembe: a) c. kr. dyorni operni pevec Julij Betetto poje v samostojnem nastopu solistom druge skladbe, namreč Haydnov »Recitative in arije iz oratorija »Stvarjenje«, dalje tri Brahmsove skladbe: a) »Na grobišču«, b) »Gozdna samota«, c) »Sam na polju«. Kot solistinja pa nastopa gospa Mira Costaperaria-Dev, znana slovenska koncertna pevka. V samostojnem nastopu bo pela: a) Adamičev »Pri zibelci«, b) Čajkovskega »Zakaj«, c) Devovo »Pastarica«, č) Hatzejevo »Moja sudsba« in d) Lajcejevo »O, da deklj...«. Vstopnice se dobivajo pri gospe Češarkovi: sedi po 5, 4, 3 in 2 K, stojisci po 1 K 60 v., za dijake po 60 v. Posetenki koncerta z dežele se opozarjajo, da si pravočasno pismeno osigurajo sedež.

— **Predavanja v umetniškem paviljonu R. Jakopiča.** V soboto 16. t. m. ob 4. popoldne predava g. ak. slikar Peter Žmitek: »O značilnih prednostih na posameznih delih sedajne umetn. razstave. V nedeljo 17. t. m. ob 11. dopoldne pa se še enkrat ponavlja: o pomenu razstav,

posebno sedajne razstave. Vstopnina je navadna. Naj slavno občinstvo ne zamudi prilike udeležiti se teh važnih strokovnjakih razmotrivanj. Na nedeljsko predavanje pa se opozarjajo zlasti delavske in druge organizacije.

— **Kranjska skupina prvega splošnega uradniškega društva in pa »Hranilni in posojilni konsortij prvega splošnega uradniškega društva imata svoj letosni občni zbor v soboto dne 16. t. m. ob 8. zvečer v prostorij I. ljubljanskega uradniškega konsumnega društva v Vegovi ulici.**

— **Organizacija živinozdravnikov za pospeševanje živinoreja na Kranjskem.** Kranjska podružnica društva avstrijskih živinozdravnikov je sklenila prirejanjem živinorejskih predavanj pospeševati živinorejo na Kranjskem. Radi enotnosti in sestavnosti delovanja v bodoče ne bodo več posamezni živinozdravniki prevzemali in prirejali živinorejski predavanj, marveč njihovo strokovno društvo. To pa bo prirejalo po svojih članih živinorejski predavanj, kjer jih zelo in podpirajo strokovne kmetijske korporacije. Živinozdravniki predavanj, s katerimi bi se pospeševalo mazaštvo, podružnica ne bo prirejala.

— **Mednarodna lovška razstava na Dunaju.** Ko se je v trgovski in obrtni zbornici sprožila misel, naj se na Slovenskem priredi razstava, so bili čevljariji prvi, ki so na svojem zboru dne 26. decembra 1909 javno razpravljali o važnosti razstave za domačo obrt in industrijo. Ker pa sedaj še ni pravi čas za predro take razstave, je tajnik trgovske in obrtniške zbornice, gosp. dr. Murnik, nasvetoval, naj bi se čevljariji udeležili mednarodne lovške razstave na Dunaju, pri kateri bo za dekorativne namene in da se zainteresirajo širji krogi občinstva, dovoljeno, razstaviti tudi različne obrtni izdelke. Uvažajte, da bo lovška razstava tako, da bo obrtni izdelki na njej igrali največjo vlogo, da je lovška razstava pravzaprav samo naslov za veliko obrtno razstavo, so združeni ljubljanski čevljariji v posebni seji, katere se je udeležil tudi gosp. dr. Murnik, soglasno sklenili, udeležbo pri lovški razstavi. Združeni čevljariji se bodo razstave udeležili s svojimi izbornimi izdelki, posebno izdelanimi za ta namen, da tako vso javnost pokažejo svojo sposobnost in izvezbanost v svoji stroki. V to jih sili tudi okolnost, da se občinstvo vse bolj poslužuje konfekcijskih izdelkov, namesto da bi podpiralo domačo obrt; občinstvo naj ima priliko spoznati, da so čevljariji v stanu bolje postreči, kakor konfekcijska podjetja, in da bi bilo torej bolje podpirati domačo obrt, kakor tuja podjetništva. Združeni čevljariji so svoje, za lovško razstavo na Dunaju namenjene izdelke pripravili, se usojajo opozoriti slavno občinstvo, da bodo ti izdelki na petek, dne 15. aprila do ponedeljka, dne 18. aprila razstavljeni v izložbi lastne trgovine »Združenih čevljarjev« v Wolfovi ulici št. 14, ter vladljivo vabijo slavno občinstvo, naj si jih ogleda. — Obenem izrekajo zahvalo gg. dr. Murniku in dr. Lavrenčiču, ki sta jim olajšala pot in prihranila marsikater stroške. Priznanje gre tudi članom, ki so takoj umeli, da žrtve za razstavo povzdignejo ugled čevljarskega obrta. Cilj, ki ga imajo združeni čevljariji pred očmi, da ne naj se na domačih tleh razvije domača industrija, da naj import tujih izdelkov ne ubija domače obrti. Mnogokrat se čuje »svoji k svojim«; če si bo slavno občinstvo ogledalo razstavljenje izdelke, bo spoznalo, da to geslo glede čevljarov lahko izvršuje, če ima le dobro voljo.

Umrila je sinoči v Škofji Loki hišna posestnica ga. Antonija Jamar, roj. Hafner. N. v m. p.!

— **Pevsko in bralno društvo »Triglav« v Radovljici ponovi v nedeljo, dne 17. t. m. v Kunstelejvi dvorani burko s petjem »Moč uniforme« in sicer bo to ljudska predstava pri znižani vstopnini.**

V novemškem »Narodnem domu« je vprizorila 9. t. m. ondotna ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda »Charlejevo tetto«. Pred igro je govoril g. prof. Jug o pomenu naše šolske družbe. Zanimiv je bil zlasti oni del njegovega predavanja, kjer nam je pojasniloval razmerje v narodno najbolj izpostavljenih obmejnih krajih. Kdor nima prilike čitati »Slovenskega Branika«, je dobil iz predavanja g. prof. Juga najlepšo sliko boja, ki ga bijemo za obstanek z Nemcem in Lahom. — V soboto, 16. t. m. bode predaval zvečer v istih prostorijh g. prof. Milan Pajk o rodbinskem življenju Napoleona I., ki je posegel tudi v razvoj Slovencev z mogočno roko. Njegovo zunanje, t. j. politično življenje poznamo kolikor toliko iz zgodovine. A čim večji je mož, tem rajši ga gledamo v njegovem zasebnem življenju. Zato se ne varamo, ako trdimo, da

bodo napolnili tisti večer Novomeščani dvoranu svojega »Narodnega doma«.

— **Telovadno društvo »Sokol« v Zagorju ob Savi** priredi javno telovadbo v nedeljo, dne 17. aprila ob 4. uri popoldne v »Sokolskem domu« v Zagorju ob Savi. Spored: 1. Ženska telovadba; proste vaje. 2. Naraščaj: proste vaje. 3. Obrtni naraščaj: proste vaje. 4. a) proste vaje članov za celjski sokolski zlet; b) ordna telovadba. 5. Prosta zabava in ples. Vstopnina 40 v., obitelj 1 K. Ker je čisti dobiček namenjen za »Sokolski dom«, se preplačila hvaležno sprejemajo. Vhod zadaj! Vabimo nam sodna bratska društva Trbovlje, Litija in Hrastnik.

Kmet se otresa duhovniškega je robusta, pa ne toliko na Kranjskem kot na Stajerskem. Pri občinskih volitvah v Cirkovcah dne 8. t. m. so klerikale grdo propadli klub nasilnemu župnikovemu in kaplanovemu agitiranju. Dasi je volil župnik Rausl petkrat in kaplan dvakrat, so vendar sijajno zmagali samostojni kmetje. Še hujše so klerikali agitirali pri občinskih volitvah v Školah dne 9. t. m. Ker župnik ni zaupal, da bi pri volitvah vera kaj pomagala, zato je oblubil svojim volilem polovnjak vina. Oba duhovnika sta agitirala po noči in po dnevi od hiše do hiše, pa vse ni nič pomagalo. Čudno pa se je kmetom zdelo, da duhovniki ob volitvah lahko hodijo po, dočim morajo imeti za spoved voz, najraje seveda lepo kočijo. Stajerski kmetje so pri teh volitvah pokazali, da hčajo v občinskih stvareh sami gospodariti. Da bi storil tako tudi kranjski kmet, bi se mu gotovo mnogo bolje godilo.

Slovenski muzej nameravajo ustanoviti spodnještajerski Slovenci. Tozadne akcije se je poprijelo »Zgodovinsko društvo« v Mariboru. Celjski Nemeji ob bližajočih se volitvah za občinski odbor okolice pridno agitirajo in prirejajo shode ter kmetom obljubujejo zlate gradove. A kmeti ne verjamejo kaj več, ker jih izkušnja uči, kako nesramno varani so že bili večkrat po Celjanih. — Najbolj si brusijo pete ob agitacijah mestni ekonom Dergane, Šrangu Benesch in gabrski brajni Petsekuch.

Spodnještajerski »Schulvereinsgau« osnovali so dne 10. aprila v Mariboru. V odboru te skupine figurira tudi klaverina oseba znanega renegata — Tschmereshega. Tresi se zemlja slovenska, mogočni moži celjski Tschmereshev, ki v Štorah tako »vzorno« vzgojuje na tamošnji nemški šoli, se ti bode globoko zajedno v mesu ter ti zaščivil življena tok! Res, — strašno!

Pri celjskem okrajnem glavarstvu t. j. pri davčnem oddelku tistega je uslužben neki Al. Teusch (Tevž), ki prireja razne skandale. A ker je ta človek hud heilovec in pridno agitira za nemško stvar mu vse spregleda.

Ciril - Metodova podružnica v Kozjem na Spod. Stajerskem nabrala je 200 K za obrambni sklad naše šolske družbe.

Otrpenje tlinika se je pojavilo v Svetini pri Celju pri eni hiši v dveh slučajih.

2. svinj je poginilo v ponedeljek gospere Jellene iz Celja na njenem posetvu pri Petrovčah. Komisija je dognala, da so bile vse zastrupljene.

Čuden sodnik. Kele od Nove Štife je te dni nastopil v Gornjem gradu svojo kazen; bil je svoj čas obsojen v navadni petdnevni zapor. Ko je sluga javil, da se je prišel Kele zapret, je sodnik Grebenec zavpil: »Den Kerl aber in die Einzelzelte!« Ko se je sodniku reklo, da Kele itak želi, da bo v zaporn sam, ker ne mora priti v dotiko z nekim svojim občanom, ki je bil isti čas v zaporu, tedaj je sodnik Grebenec zavpil: »A so, dann sperren ihn grad mit dem zusammen ein!«

Slovensko gledališče v Mariboru. Zadnja igra v prvi igralni sezoni mladega »Dramatičnega društva«, ki se igra v nedeljo 17. aprila t. l. je dramatična priovedka »Martin Krpan«. Glavne vloge so se poverile najboljšim igralecem in vse priprave kažejo, da bo sezona zaključena z izborna naštudirano igro. Vloga »Martina Krpana« igra oče te vloge, režiser ljubljanski deželnični gledališča g. Verovšek. Vse to kaže, da nam bo predstava 17. aprila t. l. nudila nekaj umetniškega in da bo občinstvo vsestransko zadovoljila.

Živa pokončna? V Gorici je umrila v mestni ženski bolnišnici 62-letna Jožefa Grča. Ko so jo zagrebli v grob, so slišali iz groba nekaj zamolkega, kar je zvenelo na ušesa vstrašenih ljudi, ki so stali ob grobu, kot nekako trkanje. Vsi prebledeli, zlasti ženske, so zahtevali, da se mora zakopano takoj odkopati. Čuvaj na pokončišču je takoj telefoniral na magistrat in policijo; tačas so storko odkopali. Ko so na zdravnikov odborj krsto, je videlo občinstvo, da leži mrtava tako, kakor so jo položili v krsto. Odtek torek ono trkanje! Revez je revez in še ko unare, delajo

z njim grdo. Čuvaj na pokončišču v Gorici je rekel, da tako pokanje ni nič tako kaj nenavadnega, ker napravijo krste v bolnišnici za revez včasih iz že napol gnilega lesa. Ko pride na krsto zemlja, pa počijo deske ob strani. Tako je bilo tudi v opisanem slučaju. Med prebivalstvom v Gorici pa krožijo fantastične vesti, kako so neko žensko živo pokopali, kako so jo odkopali, ter našli na ustih ležeče itd. Vsekakor pa je ta dogodek vrgel slabu luč na goriško mestno bolnišnico, katera že tako ne slovi kot posebno vzorna.

Samomor dveh zaljubljencev. Pred nekaj dnevi sta se nastanila dva mlada: moški in ženska v Grand hotelu »Abbazia« v Opatiji. Misli se je, da sta dva novoporočenca, kajti bila sta skupaj nepretrgom. V petek popoldne sta šla na sprehod v vas Poljane, kjer sta se vstavila v gostilni g. Bakica. Ogledala sta si tudi vašča cerkev in pokopališče, na kar sta krenila na bližnji hrib.

Tam sta se vsebla za veliki kostanj in kmalu je bilo čuti od tam dvakratni streli iz revolverja. V bližini nahajajoči se kmetje so tekli na lice mesta in našli že mrtvega tuje z prestreljenim čelom; mama, ki je curljala kri iz sene je že živel, a umrla je dve uri pozneje, ne da bi bila izustila besedico. Obveščeno je bilo takoj sodečev v Voloski, ki je odpeljalo na kraj samomora komisijo, katera je iz v žepih tuje dobljenega pisma dognala, da je na 28letni Josip Ujak, a ona 24letna Margita Kölmann oba iz Budimpešte. Izvršila sta vzajemno samomor, ker so bile stavljene njuni poroki prevelike zaprake. Pokopali so ju na pokopališču, katerega sta malo pred smrto ogledovali.

Streljal na brata. V družini Jasbitz, stanjujoči v ulici Concordia št. 13 v Trstu je nastal v ponedeljek večer med bratoma: 23letni Viktorjem in 17letnem Petrom ter njiju sestro, pravi pravcati pretep, pri katerem je bila ranjena tudi mati imenovanih. Majški brat je v svoji jezi končno dvakrat ustrelil na starejšega brata Viktorja in na to zbežal. Težko ranjenega Viktorja so prepeljali v bolnišnico, rabijatnega Josipa išče policija.

Dva poskušena samomora v Trstu. 24letni Albert Spani, stanjujoči v ulici G. Vassari št. 2 si je iz neznanega vzroka pognal v ponedeljek večer kroglo iz revolverja v levo stran prsi in se težko ranil. — Isti večer je neki 14letni dijak Just Demartina, stanjujoč v ulici Sebastian, hotel s karbono kislino izvršiti samomor, ker je dobil v šoli slab red. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Elektroradiograf »Ideal«. Hotel pri »Maliču«, zraven glavarstva, pri katerem je uslužben neki Al. Teusch (Tevž), ki prireja razne skandale. A ker je ta človek hud heilovec in pridno agitira za nemško stvar mu vse spregleda.

Ciril - Metodova podružnica v Kozjem na Spod. Stajerskem nabral

nja Marija Valerija s soprogom se je pa odpeljala na vojno ladjo »Maramar«.

Zvečer je bila razsvetljava vojnih ladij, katero je očudovalo na tisoče in tisoče ljudi. Ob tej priliki je bilo opaziti v Trstu mnogo tujev od vseh mogočih strani. — Nova vojna ladja je enake velikosti, kakor ladji »Erzherzog Franz Ferdinand« in »Radezky«. — Dolga je 137.37 m a široka 24.50 m s 14.457 tonetili in 20.000 konjskimi silami. — Prevozi lahko 20.5 morskih milij na uro.

Slovanski jug.

Hrvatski sabor. V včerajšnji seji je govoril k indemniteti bivši oddelni predstojnik za pravosodje dr. Badaj, ki je rekel med drugim: »Glasoval bom za indemnitet, da s tem izpolnim obveznost, ki jo je prevezla nase hrvatsko-srbska koalicija, ko se je sporazumela z dr. Tomašićem in njegovo vlado. Ni slučaj, da izražamo grof Pejačevič, dr. Roje in jaz svoje zaupanje Tomašićevi vladni, ker je to samo konsekvenca tega, kar smo zastopali, ko smo ostavili vladne stolice. Banu dr. Tomašiću se bo treba še težko boriti, zato mu je treba, da mu večina zaupa in ga podpira. Na to je obširno govoril o neustavnosti Rauchovega režima ter ostro obsojal nepostavnosti, ki jih je zagrešil ban baron Rauch. Nadalje je zahteval, da se uvede porotna sodišča ter uzakoni tiskov, svoboda, srbskim »veleizdajnikom«, ki so tako dolgo po nedolžnem sedeli v preiskovalnem zaporu, naj vlada povrne vso škodo, ki so jo s tem pretrplili, če tudi nima v to pisanega zakona. Takisto bi bilo potrebno, da se na Hrvatskem uvede avstrijski kazensko-pravdn red in da se ustavovi upravno sodišče. Končno je naglašal, da zaupa bannu dr. Tomašiću, da bo kot poštenjak in pravi rodoljub izvedel vse ono, kar je obljubil. — V popoldanski seji so bile na dnevnem redu interpelacije.

Občinske volitve v Karloveu. Včeraj so bile v Karlovem občinske volitve v II. razredu. Tudi v tem razredu je sijajno zmagala hrvatsko-srbska koalicija. V vsem je glasovalo 228 volilev. Izmed teh je oddalo svoj glas 200 kandidatom koalicije Poslance dr. Vinković in Modrušan sta dobila vseh oddanih 228 glasov. Tretji razred voli danes. V tem razredu je okrog 600 volilev. Tudi v tej skupini je zmaga zagotovljena hrvatsko-srbski koaliciji.

Odnev »veleizdajniškega« procesa. Kaplan Matija Ruk je v času protisrbske goni, na Hrvatskem obdolžil učitelja Vuksana, v Pakracu, da je v šolskih razrednicah črtal hrvatsko ime ter ga prepisal s srbskim. Vuksan je Ruka tožil radi te obdolžitve, ki je bila popolnoma neutemeljena. Pod Rauchom se je Ruku posrečilo izposlovali, da se je obravnavala osemkrat preložila. Po 15 mesecih je prišlo končno do obravnavane, na kateri je bil frankovec Ruk radi obrekovanja obsojen v 14dnevni zapor in na povračilo stroškov v znesku 150 K.

Društvo hrvatskih književnika v Zagrebu je imelo v ponedeljek svoj občeni zbor. Predsednik Ljuba Babić-Gjalski je imel pri tej priljiko krasen govor, iz katerega navajamo samo tole pomembnejšo mesto: »Z veseljem pozdravljamo složno delovanje jugoslovenske in srbske akademije, ki nameravate izdati jugoslovensko enciklopédijo. To skupno delovanje v kulturnem oziru znači velik korak naprej k uresničenju našega idealja, k velikemu cilju jugoslovanstva. Samo narodno in kulturno edinstvo nas lahko reši pred popolno razcepljenostjo. Tako, kakor smo dandanes razcepljeni, je nam v veliko škodo. Vez edinstva in sloga naj oklepa vse Jugoslovane in zasnila jim bo lepsa bodočnost.« Počelo tajnika Milčinovića se je odbrielo. Društvo je imelo 381 članov, 37.562 K dohodkov in 24.557 K stroškov. Za I. podpredsednika je bil izvoljen dr. Gjuro Šurmin, za II. podpredsednika dr. Dežman, za tajnika Milčinović, v odbor pa dr. Domjanec.

Po slovanskem svetu

Husov spomenik. V ponедeljek je imelo v Pragi svoj občeni zbor »Društvo za postavljanje spomenika Janu Husu.« Društveni predsednik je naznani, da bo Husov spomenik gotov 1. 1913., postavljen 1. 1914., slavnostno odprt na 1. 1915. ob 500 letnici Husove smrti. Društvo ima nad 500 članov in 323.272 K ečtega premičenja. Za predsednika je bil znova izvoljen dr. Jan Podlipny, v odbor pa urednik Jos. Anyž, poslanec dr. Baxa, poslanec K. S. Sokol in dolga vrsta odličnih čeških rodoljubov.

bov vseh stanov. Spomenik bo delo slovščega češkega mojstra kiparja Šalouna.

Spolek čeških žurnalistov v Praze je imel v pondeljek svoj redni občeni zbor. Izvoljeni so bili: za predsednika Jos. Holeček (Nár. listy), za popredsednika Jan Vrtěl (Hlas národa), za tajnika Rajmund Cejnek (Union), za blagajnika Jos. Vejvara (Nár. listy) in ostali odborniki so: Ign. Herrmann (Nár. listy), Karel Zák (Nár. politika) in Jan Hejret (Nár. politika). Dr. Jos. Fořt, bivši minister, je bil izvoljen za čestnega člena.

Prof. Masaryk na Ruskem. Prof. Masaryk, ki se mudi zdaj zaradi študij k svojemu velikemu delu iz zgodovine nove ruske revolucije, je dne 7. aprila zapustil Petrograd in se podal v Moskvo. Iz Moskve obiše Tolstega v Jasni Poljani in se potem vrne čez Kijev v Prago.

Poljaki proti Nemcem. Poljsko šolsko društvo v Krakovu je izdalno na svoje podružnice to-le okrožnico: Vodstvo organizacije bojkota proti blagu prusko - nemškega izvora se je obrnilo na predsedstvo »Towarzystwa szkoly ludowej« s prošnjo, naj bi društveni potovalni učitelji pri svojih predavanjih priporočali idejo bojkota nemškega in bodrili ljudstvo, da bi podpirala svojo obrt in svojo trgovino. Predsedstvo je rado ustreglo tej želji ter poziva podružnice, naj prirejajo predavanja, na katerih se bo ljudstvo poučevalo o narodni gospodarski osamosvojitvi. Taka predavanja naj bodo povsod na prvem mestu. Nemci so radi teh okrožnic silno razjarieni in glasilo nemškega šulferajna »Der getreue Fekart« kljube na pomoč proti Poljakom — državno pravdništvo.

Razne stvari.

Karel May, znani pisatelj in dijskih krvavih storij, v katerega je tudi velik del slovenske »nadebudne mladine« kar zaljubljen, je razkrinan kot goljuf, tat, ropar, plagiator, zločine itd. S takimi naslovni ga je namreč počastil pisatelj Rudolf Lebrus, in ko ga je May tožil, je Lebrus prinesel dokaze resnice. Obtoženca je sodni dvor oprostil, kajti razprava je dognala, da je bil Karel May zarađi navadne goljufije in tativne obsojen na štiri leta in mesec ječe, zradi tativne in drugih goljufij spet v štiriletno ječe. May je igral vlogo roparskega vodje že v svoji mladosti. V letih sedemdesetih je izvršil na Saksonskem in severnem Češkem celo vrsto roparskih činov. Dalje je preiskava dognala, da je May kot pisatelj cisto navaden plagiator in je strahovito izrabljabil razne potopisne tujih avtorjev. Vsled vsega tega je bil obtoženec Lebrus oproščen, May pa mora plačati vse stroške procesa, ki ga je razkrinal kot tatu, roparja, goljufa in plagiatorja. — In slovenska mladina bo še naprej zaljubljena v roparske storije Karla Maya.

Samostojnost evropske države v nevarnosti. Prebivalcev države Moresnet se je polastila v zadnjih dneh velika razburjenost. Država Moresnet se razprostira, kar je najbrž malokomu znano, med Belgijo in Nemčijo ter je približno tako velika, kakor kako večje veleposestvo. Te dni so prišli v Moresnet nemški uradniki, ki so popisovali javna poslopja ter merili po »celi državi«. Prebivalci pa z Nemci niso nič kaj zadovoljni. Pred leti so že poslali belgijskemu parlamentu vlogo, v kateri prosijo, da jih sprejmejo kot belgijske državljane. Ker pa temu nasprotujejo Nemci, ki bi tudi radi nobasali državo Moresnet v svoj žep, ni zadeva še dolje rešena. Zadnji čas se domneva, da pripade Moresnet Belgiji, zato pa dobi Nemčija neke ugodnosti v državi Kongo. Prebivalci v Moresnetu so francoske narodnosti. Doslej niso plačevali nikakih državnih davkov pa tudi v vojaki niso hodili, ker je njihova država brez armade. Moresnet je pribežališče nemških in belgijskih tihotapevci.

Užaljeni Egipčani. Egipčanska narodna mladina je zelo nezadovoljna z bivšim amerikanskim predsednikom Rooseveltom, ki se je mudil pred dobrima dvema tednom v Kahiri. Roosevelt je v nekem svojem govoru pozval Egipčane, naj bodo zvesto udani Angliji ter obsojal umor ministra Butros paše. Ko se je zaznalo za njegov govor, se je zbral vse kahirske dijaščo z egipčanskimi zastavami na čelu nepregledne množice pred Rooseveltovim stanovanjem, kjer so priredili hrupno demonstracijo. Med množico so se žuli razni klici kakor: »Proč z avto-kratstvom! Živila ustava in svoboda Egipa!«

Kako človek raste. Človek ne raste enakomerno v dolžino in širino. Kakor trdi Bartel se razločuje v obči pet dob rasti. Do 4. leta raste

človek bolj v širino. Od 4. do 7. leta začne človek vprvič rasti kvišku. Otreško telo je razmerno mršavo. Od 8. do 10. leta se zopet »polni bolj v širino in le malo raste. Telo postaja polneje in okroglo. Spolna razlika postaja tudi v telesni obliki izraziteja in razločneja. Od 11. do 15. leta se človeško telo zopet bolj širi in z 20. letom je dosegel višek svojega razvoja.

Najdebelejši človek na svetu. V Auvergne je te dni umrl mirovni sodnik Aleksander Rolland, ki je bil najdebelejši in najtežji človek na svetu. Tehtal je 258 kilogramov, a okoli prsi je meril 1.81 metrov. Umetno je, da ni mogel hoditi peš, marveč se je vedno vozil. Po železnični se ni vozil, ker so bila vrata vagonov preozka, da bi mogel notri. Zanj so morali napraviti posebno krsto. Ali na pogrebu je nastala neprilika. Hišna vrata so bila preozka, tako da niso mogli spraviti skozi njene krste, zato so morali razširiti okno in krsto na vrvi spustiti na tla.

Potovanje štorklje. Kako velikanska potovanja napravijo ptice-seliške in s kako hitrostjo preletijo velike daljave, kažejo proučevanja danskoga profesorja Mertensena iz Wiborga, ki že mnogo let proučava potovanja ptic-selišek. Vsako leto provida profesor večje število različnih ptic z različnimi znaki. V minulem letu je neki francoski lovec ustrelil blizu Mirande v departementu Gers reglje, ki je bila iz Wiborga. Sedaj poročajo o nekem angleškem potovalem po Afriki, Mr. Longu, še mnogo čudnejši slučaj. Meseca decembra so črni južno od jezera Tanganyka sredi Afrike, na isti visočini kakor Sansibar, vjeli štorkljo, ki je imela na sebi znake danskoga učenja. Štorklja je imela št. 293 in se je leta 1909 izlegla v Wisingu pri Randersu na Jüslandu. Štorklja je torej preletela okrog 7000 kilometrov. Dne 25. avgusta so zadnji videli štorkljo na Danskem. Ako vzamemo, da je šele 25. decembra dosegla na jezero Tangany, potem je v omenjenem času preletela vsak dan 70 kilometrov.

Potovanje na Venus — v dvajsetih minutah. Dijak ameriškega vseučilišča Harvard, William Sidis izjavlja, da bode v kratkem s poseljajočim radijam potovati na poljuben planet, in da bode to potovanje trajalo le 20 minut. On zatrjuje, da je rešil problem letanja ne le po zraku, temveč tudi po brezračnem prostoru. Njegov način letanja je povsem enostaven, toda vse je odvisno od žarkov radija. Ako se pritrdi veliki komad radija na letalni stroj, ali kaj sličnega, bode potem letalni stroj letel po zraku in brezračnem prostoru tako hitro, kakor solnčni žarki, oziroma tako hitro, kakor prihajajo žarki iz radija. Potem bode mogoče ravno tako leteti, kakor letete topove kroglice proti nebu, seveda izdatno hitreje. Dijak je nadalje prepričan, da bode s pomočjo radija mogoče leteti tako hitro, da bode trajala pot od naše zemlje do Venere le dvajset minut. Predvsem bode treba dobiti velikansko množino radija. Ker je radij izredno drag, tega za sedaj ne bo mogoče dobitavati, kajti za premoženje, kakršno ima Rockefeller, se boli le mal komadič radija, in sicer tako malo, da bi ne zadoštovalo za letanje na zvezde. Kadar hitro se pa imenovemu dijaku posreči dobiti potrebni radij, bode seveda letel na Venero, ali na kak drug planet, kajti za to bode rabili le dvajset minut. Zvezdogledi so že v velikem strahu, da se prebrisanemu Amerikancu res ne posreči njegov ženjalni načrt, kajti potem so ob karijero in ob — kruh. Tolažijo se pa s tem, da je to morda prva ameriška raca v letušnem letu.

Indijski zaklad. Začetkom tega leta so zopet omogočili nekateri bogati Angleži z dovoljenjem indijske vlade veliko ekspedicijo, ki je namenjena iskati kronski zaklad Sahamad Džimgsa, muršedabadskega vladarja. Zaklad, na katerem veljajo, da se nahaja v polrazplnih razvalinah nekdajnega glavnega mesta Bengalire, se ceni na okroglo 200 milijonov krov in ga že večkrat brezuspešno iskali. Dragocene dragulje, stare nakite, redek les in orodje iz slonove kosti je bil indijski vladar svoje dni skril, da ne bi zaklada našli angleški osvojitelji in ga zaplenili. Še danes govore starci Indijci, da je vse to skrito v zidovih že davno opuščene džamiji Moti Ihe-la, ali kakor se po naše reče »Biserne jezero«. Že opetovan so razni avtentisti hoteli rešiti zaklad, ali cilja niso nikdar dosegli. Tajanstveni služniki in mistični strah je odganjal Indijce vedno od skrivnostnih razvalin, kjer so se nekdaj dvigale kraene palace in se je ob reki razprostiralo 4 ure dolgo mesto z živahno trgovino, ki ni sedaj drugega kakor preraščena razvalina. Samo džamija je še kolikor toliko ohranjena in po

njenih zidovih plezajo opice, ki jih imajo Indijci za svetnike. Tik džamije je 20 metrov dolga, 7 metrov široka in le malo raste. Telo stavba, v kateri je baje skrito vladarjevo bogastvo. Početkom 18. stoletja je skušal priti do zaklada Anglež Henry Welton z 10 Indijci, a kaj se je zgodilo z njimi, še do danes nikdo ne ve. Po prvi noči so jih našli razmrevarjene in mrtve pred džamijo. Pozneje raziskovalci so se ali vrnili znoredi, ali pa so trpeli neko bolezni, kateri nobeden zdravnik ni vedel vzroka in pojasnila. Pred desetimi leti so potomci vladarjev začeli rušiti zidovje, ali tudi oni so nalezli bolezni, da so kmalu pomrli. Sedaj se pa nikdo več ne upa na prokleto mesto.

Tajnost ostane za vsako gospodinjo. V Auvergne je te dni umrl mirovni sodnik Aleksander Rolland, ki je bil najdebelejši in najtežji človek na svetu. Tehtal je 258 kilogramov, a okoli prsi je meril 1.81 metrov. Umetno je, da ni mogel hoditi peš, marveč se je vedno vozil. Po železnični se ni vozil, ker so bila vrata vagonov preozka, da bi mogel notri. Zanj so morali napraviti posebno krsto. Ali na pogrebu je nastala neprilika. Hišna vrata so bila preozka, tako da niso mogli spraviti skozi njene krste, zato so morali razširiti okno in krsto na vrvi spustiti na tla.

Potovanje štorklje. Kako velikanska potovanja napravijo ptice-seliške in s kako hitrostjo preletijo velike daljave, kažejo proučevanja danskoga profesorja Mertensena iz Wiborga, ki že mnogo let proučava potovanja ptic-selišek. Vsako leto provida profesor večje število različnih ptic z različnimi znaki. V minulem letu je neki francoski lovec ustrelil blizu Mirande v departementu Gers reglje, ki je bila iz Wiborga. Sedaj poročajo o nekem angleškem potovalem po Afriki, Mr. Longu, še mnogo čudnejši slučaj. Meseca decembra so črni južno od jezera Tanganyka sredi Afrike, na isti visočini kakor Sansibar, vjeli štorkljo, ki je imela na sebi znake danskoga učenja. Štorklja je imela št. 293 in se je leta 1909 izlegla v Wisingu pri Randersu na Jüslandu. Štorklja je torej preletela okrog 7000 kilometrov. Dne 25. avgusta so zadnji videli štorkljo na Danskem. Ako vzamemo, da je šele 25. decembra dosegla na jezero Tangany, potem je v omenjenem času preletela vsak dan 70 kilometrov.

Nadvojvoda Evgen, ki je »Hoch und Deutschmeister« nemškega viteškega reda, se je sinčo z avtomobilom pripeljal v Ljubljano in si je danes v spremstvu komturja nemškega viteškega reda grofa Orsini-Rosenberga ogledal Mirje, razkriti rimski stolp in vse izkopine. Razkazoval in pojasnil, da bo nemški viteški red na Mirju sezidal dve hiši in vse izkopine, kar jih je nadalje graščine velikega mlina, vse na Koroškem. V Celovcu je tako ugodna hiša za vinsko trgovino, v slovečem kopališču na Štajerskem pa so na prodaj lepe vile, popolnoma obrestenosne. Rojaki, ki imate denar in podjetnega duha, pomagajte praktično reševati obmejno Slovenstvo! — Vsa pojasnila daje potov. učitelj Ante Beg v Ljubljani. Prilagati je znakmo za odgovor.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Cesar v Pešti. Budimpešta, 13. aprila. Listi poročajo, da pride cesar 4. maja v Pešto, kjer bo ostal par dni. Uradno ta vest še ni potrjena.

Budimpešta.

Budimpešta, 13. aprila. V Južnih stranki zatrjujejo, da je izdal Kossuth okrožnico na svoje pristaše, v kateri jim nasvetuje, naj glasujejo povsodi za vladne Khuenove kandidate, kjer pridejo kandidati te stranke v ožjo volitev z Justhovci.

Budimpešta.

Budimpešta, 13. aprila. Kossuthova stranka bo postavila 176 kandidatov ter upa, da si bo v celem priborila 100 mandatov.

Stavka v Marzelju.

<

Izkaz daril, oziroma prispevkov, poslanih na Dljaško kuhinjo v Kranju od 20. septembra 1909 do 31. marca 1910: Kaz. zadeva Sluga-Novak 10 K (po dr. Štempiharju); volilo Jož. Boncelja, trg. v Zelezničkih 100 K; kaz. zadeva Dežman-Vidmar (po dr. Kušarju) 10 K; župnik Jern. Ramoveč Poljanah za leto 1909/10 50 K; prof. kolegij za oktober 7 K; kaz. zadev. Al. Jezeršek-Ant. Kobal 10 K in Mar. Engelmann-Lign. Dovžan 5 K (oboje po sodniku Antlogi); župnik Anton Dolinar, Lučine 10 K; kaz. zadeva Gregore-Grašč 10 K (po dr. Štempiharju); kaz. zadeva Hel. Ket-Fr. Letnar 10 K (po sodniku Antlogi); poravnava v kaz. zadevi zoper Fr. Demšarja 20 K (po sodniku O. Devu v Škofji Loki); kaz. poravnava Gašperlin-Fende 10 K (po dr. Štempiharju); mesto vence na krsto g. K. Puppa; Avg. Drukar, c. kr. notar v Gornjem gradu 40 K; Vinko Majdič, veleindustrijeval v Kranju in rodbina Tenente v Ljubljani po 20 K, skupaj 80 K; kaz. poravnava An. Homan-Mar. Krmelj 5 K (po dr. Poček v Ljubljani); sodni svetnik Iv. Pogačnik v Kranju za leto 1909/10 20 K; dr. Val. Štempihar v spomin pok. K. Puppa 6 K; kaz. poravnava Kole-Berčić 5 K (po dr. Kušarju); prot. kolegij za november 6 K; meščani za več mesecov skupaj 378 K; Iv. Kokalj, c. kr. carinski redvet v Trstu 20 K, ker se ni mogel radi bolezni udeležiti pogreba svoje preminule sprostevane mačke Helene Kokalj; kaz. zadeva Daniel-Pelko 10 K (po dr. Štempiharju); ga. Jos. Puppa v spomin na svojega umrelga soproga 200 K; Raf. Thaler v Škofji Loki 20 K, namesto vence na krsto g. K. Puppa; župnik V. Aljančič v Hrastju 20 K; ces. svetnik Iv. Murnik v Ljubljani 10 K; džaki za oktober 160 K; Čirčar in Mejča v Ljubljani 10 K; Fr. Peršnik, e. kr. okr. sodnik v Kranjski gori 10 K; Fr. Okornovec, zasebnik v Zelezničkih 3 K 10 v; kaz. poravnava J. Fuso-Mušteršič 10 K (po sodniku Antlogi); Fran Majdič, Jarše-Menges 10 K; sodnik O. Dev v Škofje Loke 20 K iz kaz. zadeve Jan. Gaser; Hinko Sutner v Ljubljani 20 K; kaz. poravnava Čebul-Pilar 15 K (po sodniku Antlogi); kaz. poravnava Podpeskar Ambrož-Bajželj 10 K (po dr. Kušarju); župni urad Menges 10 K; Balt. Bartol, župnik v pok. v Sp. Brniku 2 K; v spomin na gospo Eliško Bloudkevovo so darovali mesto vence: Al. Pavlin 20 K; po 10 K: g. V. Štempihar, dr. J. Kušar, ces. svetnik in župan K. Savnik in dr. Edv. Savnik po 10 K; inženir Kriwanec, c. kr. komisar Stieska in mag. pharm. Fr. Savnik, skupaj 75 K; neimenovan 23 K; kaz. zadeva Lehouc-Logar 10 K (po dr. Kušarju); dr. Edv. Globocnik 10 K mesto vence na krsto vjenčenu prijatelju g. Recherju; kaz. poravnava Wolaj-Sire 5 K (po sodniku Antlogi); piké v Podbrezjah APES K 24 v; kaz. poravnava Delove-Kuralt 10 K (po dr. Štempiharju); meščani za decembra 33 sron 60 v; dr. Kogoj na Jesenicah 3 K; prof. kolegij za decembra 5 K; županstvo staro Loka 20 K; kaz. poravnava J. B. in L. H. v Škofji Loki 10 K; sl. deželnih odborov 100 K; Fr. Kalan, vulgo Neuwalter, posestnik v Škofji Loki 10 K v znaku obhvale za ginalje žlostinke, ki so jih pohiški pevci pred hišo in na grobu njegove žene France, zveste pevku čitalnice (posta sodnik O. Dev); veleposestniki Al. Schreiber na Jesenicah 4 K; županstvo trga Zeleznički 5 K; Tomaz Potočnik, župnik na Breznicah 4 K; županstvo Lesce 10 K; Pavel pl. del Negro v Solnogradu 20 K; kaz. poravnava Fredovic-Kuralt 10 K (po dr. Kušarju); džaki za november 115 K; Božimir Krenner v Ljubljani letni prispevki 10 K; mesto županstvo v Škofji Loki za 10 50 K; župnik Nikolaj Krizaj na Ovčah 5 K; kaz. zadeva Ferjan-Zan 10 K (po dr. Kušarju); Rafael in Rezika Thaler iz Škofje Loke povodom smrti prebratice dobre matere, oz. tašče gospe M. Jurjan 50 K; iz istega namena tvarka Jos. Elger & Sohn, Reichenberg na Češkem 10 tron (pošilja g. R. Thaler); Fr. Krek, župnik na Vranji Peči 20 K; meščani za januar 44 K 80 v; veleposestniki A. Trenčan na Jesenicah 10 K; prof. kolegij za januar 4 K; neimenovan po Bolču 5 K; župnik Smlednik po Antonu Burgerju 30 sron, kaz. zadeva Potočnik-Fink 10 K (po dr. Kušarju); županstvo Poljane nad Škofjo 10 K; županstvo Mošnje 20 K; džaki za decembra 111 K; »Adamčič-Lunder« K; krst pri Krennerju 5 K; meščani za februar 21 K 60 v; prof. kolegij za februar 4 K; džaki za januar 114 K; dajlo župničnega društva v Kranju 50 K; kaz. zadeva Kokalj-Petelin 10 K (po dr. Kušarju); lekarnar Erv. Burdých v Škofji Ljubljani letni prispevki 10 K; Rud. Jeglič v janju iz sodne obravnavne Ogrin-Lachka mu prisojeno pristojbino za izvedenje mnenje 20 K; Ana Dobida povodom urti svojega nepozabnega soproga 20 K; oz. zadeva M. Jelenčič v J. Šmid 20 K in iz razprava Jan. Trojar 5 K (oboje po župniku O. Devu); gospodična Marija Fischmann letni prispevki 12 K; hranilna in poslojnilica na Mirni 10 K; džaki za mesec februar 106 K; meščani za januar 5 K; prof. kolegij za mesec marec 5 K; Fr. Luznar, nadučitelj na Primskem 10 K; župnik Fr. Kušar v Mengšu 9 K; županstvo Breznica namesto vence na krsto g. A. Medveda 15 K (pošilja župan Finžgar); Alojzij Kumer, župnik v pok. v Stari Loki 4 K in kaz. zadeva Kušč-Vidmar 40 K (po dr. Kušarju).

Poslano.

Austrijska špecialistica. Na želodcu lehajočim ljudem priporočati je porabitev njenega „Mollovega Seidlitz-praška“, ki je preneseno domačo zdravilo in vpliva na želodčno krepilno ter pospešilno na prebavljenje sicer z rastcočim vsephom. Skatljica 2 K, poštni in povzetji razposila na zdravilo sk dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni agat lj. DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah delči zaht vati je izrecno MOLL-ov premer, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 5 29

Pri uživalnem blagu merodajna edinole kakovost. Kar nam ugaja in tekne, zasluži našo priporočbo.

To stališče je edino pravo, in s tem stališče uporabljajo naše gospodinje najraje »pravi« Francov priatek za kavco s kavnim mljinčkom, ki se izdeluje iz najčistejših tvarin, po načelu največje skrbnosti in po že desetletja preizkušenem načinu v zagrebški tovarni.

Priporočamo našim rodbinam kolinsko cikorijo.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrova. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni pršek, ki ju že dolgo rabim sam kar tak tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustni vod in zobni pršek se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je prekušnja in večletna raba izpricala, da je v resnici dobro. In to je: **Sydlim**.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljše priznano

Tanno-ch nia tinktura za lase

tatera okreduje lassice, odstranjuje lase in preprečuje izpadanje las.
I s ekstenzij z naslednjim i kromo. Razposila se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zeloga vseh prekušenih zdravil, medico, mil, medicinal vin, Šperovali let, najnovejših parfumov, klurgiskih obvez, svežih mineralnih ved itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Releva 10sta št. I, poleg novospranjencja Fran Jožefovega mostu

Svariš pred ponaredbami!

Tvoj slab želodec
Je žalosten godec
Če bi vžival

Ne bil bi bolan!

Naročajte „FLORIAN“ od izdelovalnice!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 7. aprila: Marija Sluga, žena zelezniškega uslužbenca, 58 let, Dunajska cesta 47. — Neža Marinčič, sodarjeva vdova, 91 let, Japljeva ulica 2. — Ivana Benčan, usmijenka, 37 let, Zaloška cesta 11.

Dne 9. aprila: Serafija Zalar, usmijenka, 32 let, Radeckega cesta 11. — Mihael Sircelj, mestni ubežec, 87 let, Japljeva ulica 2. — Alfonz Primc, zidar, 35 let, Ambrožev trg 6.

Dne 10. aprila: Pavla Sušnik, hči tovarniškega delavca, 1 let, Strelška ulica 15.

Dne 11. aprila: Ursula Končina, mestna uboga, 86 let, Karlovska cesta 24. — Terezija Srpič, hiralka, 31 let, Radeckega cesta 11. — Frančiška Šelko, zasebnica, 90 let, Pred Škofijo 11.

V deželni bolnišči:

Dne 5. aprila: Karel Grošelj, dninar, 22 let. — Marija Menard, tobačne tovarne delavka, 23 let.

Dne 8. aprila: Amalija Gorjanc, delavčica hči, 2 dni. — Marija Smrekar, postrežnica, 64 let.

Dne 9. aprila: Josip Mehkota, delavček sin, 3 leta.

Dne 10. aprila: Marija Hafner, kočarjeva žena, 32 let. — Ivana Lampel, postrežnica, 64 let.

Zitne cene v Škofji Ljubljani

Dne 13. aprila 1910.

Termin.

Pšenica za april 1910. . . za 50 kg 13-29
Pšenica za maj 1910. . . za 50 kg 13-65
Pšenica za oktober 1910. . . za 50 kg 10-92
Rž za april 1910. . . za 50 kg 8-43
Koruz za maj 1910. . . za 50 kg 5-93
Oves za april 1910. . . za 50 kg 7-77

E f e k t i v.

Mirneje.

Meteorološko poročilo.

Vlakna nad morjem 300 m. Srednji zrakalni del 7200 mm.

Februar.	Čas	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetar	Nebo
12. 2. pop.	7330	120	sr. jzah.	pol. oblač.	
9. zv.	7327	66	p. m. zah.	del. oblač.	

13. 7. zj.
 7323 | 7-5 | - | jasno | |

Srednja včerajšnja temperatura 6-3°, norm. 9-1. Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Posojilnica v Radovljici

razpisuje mesto

1296

uradnika.

Ponudbe je vložiti do 30. aprila t. l.

Neprimerno

dobre slasti je znata kava do polovice zmesana s

Schikovo rženo kavo

Slatna pijača! Velik prihranek!

5 kg ržene kave za K 4 — pošilja franko po povzetju

Mihail Valentijn Schik

Dunaj VII. 3, Lorchfelderstrasse štev. 67. 3847

Prostovoljna prodaja.

V petek, 15. aprila ob 9. uri dopoldne se vrši

na vrtu starega vojaškega oskrbovališča ob Dunajski cesti

prostovoljna dražba okoli 40

kostanjev

v premeru do 40 cm. Kupci se vabijo

Najcenejše se kupi

v angleškem skladnišču oblek

Ljubljana, Mestni trg 5.

5000 oblek za gospode od 8 K naprej,

2000 površnikov za gospode od 12 K naprej.

Ogromna izbira v najnovejši konfekciji za dame po čudežno nizkih cenah.

1265

o. Bernatovič.

Cenzus zastavljen in poštne poslo.

H. Suttner

Ljubljana, Mestni trg

nasproti rotovza.

Priporoča svojo bogato zalogu najfinješih

žepnih, kakor

salonskih ur,

javel, zlatnine

in srebrnine, raznih pripravljenih daril iz kina srebra.

Mojo najfinje vrste.

Cene najnižje.

Na dober in droben po nizkih cenah priporočam svojo bogato

zalogo bogatih

zalogah

zalogah

Mirna stranica brez otrok 126
mimo stanovanje
 s 3 sobami in kopalno sobo, takoj ali
 po nej. — Ponudbe na upravnistvo
 »Slov. Naroda«. 2289

Kuharica
 za orožnike, z mesečno plačo 20 kron,
 se ite za majino postajo na Kočevskem.
 Nastop 1. maja.
 Naslov pove upravništvo »Slovenskega
 Naroda«. 1272

J. Zamljen
 čovljarski mojster
 v Ljubljani, Kongresni trg štev. 13
 se priporoča za vsa v svojo stroko
 349 spašajoča dela.
 Jzdeluje prave gorske in
 telovačke čevlje.

Št. 4802.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravniku

za okrožje Fara s sedežem v Potrjnju ob Kolpi.

S to službo je združena plača 1600 K in aktivitetna doklada 200 K. Zastop zdravstvenega okrožja je pripravljen dovoliti okrožnemu zdravniku letno remuneracijo 1200 K za enkratno ordiniranje vsakih 14 dni v Osilnici in Banji Loki.

Prosilci za to službo naj pošljajo svoje prošnje podpisanimu dež. odboru
 do 24. aprila t. l.

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, nizčno sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 5. aprila 1910.

je tisti, o katrem pravi znani in odlični kemik milne industrije, gospod dr. G.

DEITE v Berlinu, da ima veliko pralno moč

večjo nego milo ali milo in soda

ne da bi se lotil perila.

Minlos' pralni prašek je torej najboljše

kar se more rabiti za pranje perila, varuje perilo kar se najbolj da misli, je

poceni in daje 152

bliščečo beloto in je popolnoma brez duha.

Zavitki 1/2 kg stane 30 vti.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim blagom in milom.

Na debelo L. Minlos, Dunaj, L. Mölkerbastei 3.

Razne prevode

Iz nemščine v slovenščino
 cirkularjev, pism in drugih uskovnih
 oskrbi smo v tej stroki izvedbas
 zradnik.

Naslov v upravnistvo »Slov.
 Naroda«.

V najem se odda takoj
 v Brežicah na sp. Števerčem

trgovinski lokal

s kontorjem, enim pričetnim lokalom, 2 skladaličema in eno zraven se držičo kletjo in sicer na najboljšem kraju mesta, kjer je že 60 let špecerijaka in telezinska trgovina. 1288

Pojasnila daje gospa Jeanette Kroultsch v Brežicah.

Pozor! Gostilna

v lepi vasi, v kateri je velik promet z lesom, ter so vsako leto 5 mesecev vojaki pri strelnih vajah, 1270

se da takoj na ratu ali v najem.

Potrebna je možnost nemškega jezika in dobra kuharica.

Ponudbe srejme Ivan Strulec, Cerknica-Bakel.

Slovenski e'k'rotehn k

Fr. Sax

Ljubljana, Građišče 17.

Uvaja vsakojake elektronske naprave, kot zvonila, telefon, elekt. ključavnice za blagajne in navadna rata, preskušo, namje strelešodov, nasveti za njih popravo, ozurka oskrbi popravo in novouradbe.

Izven Ljubljane se priporoča za uvažanje, jak tečaj.

elekt. naprav za luč in moč.

Na razpolago dobro in zanesljivo blago.

Poklicite me, ako je vaš električni obrat moten. 2950

Pozor!

Kdo želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

UNION

ker te ure so najbolj trpečne in natančne, dobe se pri

Fr. Čudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani. Delničar in zastopnik švicarskih tovarn »Union« v Bielu in Genovi.

Uhani, prstani, brillanti.

Svetovno znano najfinješo blago po najnižjih cenah.

V najem se odda takoj

v Brežicah na sp. Števerčem

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANCKOV: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

d. Šaga II, Y 1161, 5:9 I. V.

Zastonj in poštne prosto: Domača knjižnica.

Seznam izbranih, najboljših del slovenske literature in svetovne literature v dobrih prevodih.

lg. pl. Kleinhayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Pristni kranjski lanenooljnati firnež

Oljnate barve

v posodah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci in papir za vzorce.

Laki pristni angleški za vozove, za pohištva in za podne.

Steklarski klej (kit) priznane in strokovno preizkušene najboljši.

Karbolinej prve vrste

Mavec (gips) za podobarje in za stavbe.

Čopiči 283 domačega izdelka za zidarje in za vsako obrt priporoča

Adolf Hauptmann v Ljubljani.

Prva krasljaka tovarna oljnatih barv, farbov, lakov in steklarskega kleja.

Zahvaljujte ceniku!

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega skubljenega perja K 2 polbelega K 2:00, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivega puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadale poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega, modrega, belega ali rmenega inlet-nanking-blaga, 1 pernica velikca 180 x 116 cm z 2 blazinama, velikost 80 x 58, napolnjena z tako lepim mehkim perjem K 10, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica K 3, 3:50, 4. — Pernice 180 x 140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90 x 70 ali 80 x 80 cm K 4:50, 5, 5:50. Spodnja pernica iz gradla 180 x 116 cm K 13, 16, razpošilja proti povzetju poštne prosto pri naravnemu od 10 K dalje.

M. BERGER v Bodenšči štev. 1012, Ščitki les.

Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. Ceniki o žimnicah, odejah prevlkah in vsem dragem posteljinem blagu zastonj in poštne prosto.

3653

Stritarjeva ulica štev. 2.

Podružnica v Slijetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Rezervni fond 400.000 krov.

Sprejena vloge na knjizice in na tečaj račun ter jih obrestuje od dan vloge po čistih

14

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevnom kurzu.

4 1 0

2 0

Xupuje in predaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst